

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 9 SEPTEMBER.

Kerkhofschennis.

De Voix du Luxembourg verhaalt de volgende kerkhofschennis, welke in tamelijk buitengewone omstandigheden zou plaats gehad hebben :

Eenige dagen geleden was een inwoner van het dorp Ruette schielijk overleden ; de pastoor dacht niet lijk niet in de gewijde aarde te mogen laten begraven, ende burgemeester deed een graf delven n dat gedeelte van het kerkhof, hetwelk voorbehouden was voor de overledenen, die buiten den katholieken godsdienst sterven.

Een bloedverwant van den overledene verzette zich echter tegen de beslissing van den burgemeester, en ondanks de opmerkingen en protestatiën van dezen laatste, werd er een ander graf gemaakt in het katholieke kerkhof, en daarin werd de overledene begraven.

Na deze bijzonderheden te hebben verhaald, voegt de Voix du Luxembourg er bij :

« Wat er ook van zij, de burgemeester kon niet ongevoelig blijven voor die aanranding op zijn gezag gepleegd.

» Terwijl men nog peroreerde op het graf van L., stelde de achtbare magistraat een proces verhaal op ten laste der libes-faiseurs en zond het aan den minister van justitie.

» Wij hopen dat deze protestatie niet in de kartons van het hotel der Wetstraat zal gaan beschimpen.

» Het is op het gezag van den burgemeester dat de liberalen steunen, om de schikkingen van het dekreet prairial met de voeten te trappen. Zij beweren dat de burgemeesters, krachtens de attributen waarmede zij bekleed zijn, het gezag over de kerkhoven hebben, en de dooden kunnen doen begraven waar zij willen.

» Volgens het schijnt is het er te Ruette alzoo niet meê gesteld ; de burgemeester dier gemeente moet zich onderwerpen aan de grillen der librepensée, en haar vrij spel geven...

» Doch wij hebben vertrouwen in den minister van justitie ; wij hopen dat hij spoedig en krachtig zal tusschenkomen in dit droevig conflict en de vriendenken van Ruette op hunne plaats zal weten te zetten. »

Kunst- & Letternieuws.

Meyerbeer heeft, zooals men weet, te Berlijn een jaarlijkschen prijs voor de beste compositie uitgelooft. De winner kreeg twee achtereenvolgende jaren 1000 thaler tot tegemoetkoming in de kosten eener kunstreis. Dit jaar heeft zich het zeldzaam verschijnsel voorgedaan, dat er geene deelnemers aan dezen wedstrijd zijn komen opdagen.

Door den heer Samuel Goode is onlang in de Royal United Service Institution te Londen eene voorlezing gehouden over Mance's Heliograph, een nieuw uitgevonden werktuig om te seinen door middel van het zonlicht. Volgens zijne mededeeling, zou een spiegel ter grootte van de palm van de hand, in de juiste richting geplaatst, om het zonlicht op te vangen, tot op 20 a 30 mijlen weerkaatsen, en eene van 8 duimen middellijn (20 c. m.) op honderd mijlen. Om daarvan partij te trekken heeft de heer Mance, een spiegel zoodanig ingericht, dat men de weerkaatsing langer en korter kan doen voortduren, om op die wijze de letters van het alfabet terug te geven, evenals plaats heeft bij de telegraaf van Morse. Ook bij manschijn of kunstlicht kan deze uitvinding toegepast worden. Ze kan vooral voor de tropische gewesten, waar de gewone telegraafverbinding met gevaar en kosten is gepaard, van groot nut worden.

Louise Lateau.

M. Niels, pastoor van Bois-d'Haine, heeft den volgenden brief aan het Journal de Gand gezonden als antwoord op een lasterend artikel door dit dagblad medegedeeld over Louise Lateau, het kruiswonddragende meisje van Bois d'Haine.

M. de Redakteur,

Men zendt mij het nummer van uw blad van 16 augustus, waarin ik verschillende tot mij gerichtte scheldwoorden en insinuaties aantref, welke ik niet kan laten voorbijgaan zonder daartegen protest aan te tekenen. Gij en uwe lezers zijt vrij niets te gelooven van al het wonderde dat zich bij Louise Lateau voordoet ; doch er zijn grenzen van eerbied en betamelijkheid welke geen ernstig dagblad zich veroorlooft te overschrijden.

Vooreerst geef ik de volledigste logenstraffing aan al de beweringen vervat in het artikel der Presse belge, dat zij aanhaalt. Deze logenstraffing geldt insgelijks voor de opmerkingen, welke gij achter het artikel laat volgen. Uwe lezers moeten weten dat er geen woord waar is van al wat gij voorniet, op het gezegde van een dagblad en de echte of veronderstelde verklaring van eenen persoon, dien gij ten onrechte voor goed ingelicht wilt doen doorgaan.

De zuster van Louise, ofschoon geene struische hoerin, is toch, zooals gij zegt, met eene ongewone krachtigheid begaafd. Hoe komt het dan dat een meisje, met zulk een mannelijk en kloek karakter de zwakheid heeft gehad, gedurende 7 jaren in haar huis, eene komedie toe te laten waarvan zij volkomen het belachelijke en het bedrog kende ?

't Is niet noodig zich den geest te kwellen om hier eene tegenstrijdigheid te bemerken die iedereen in het oog valt. Welhoe ! het is slechts in juli 1873, na 7 jaren strijd en beproeving dat die klepper van een meid, die zooals gij zegt, van geen klein gerucht verveerd is en er in geluk is te doen ophouden hetgeen gij in uw gematigde taal eene aanstootelijke vertooring noemt !

Wel is waar zet gij eene bewijsreden vooruit welke voor sommige lieden eene greepe werde kan hebben. Deze hoerin zegt gij, die overigens uit haar mannelijk karakter, de noodige krachtigheid kon putten, om kort spel te maken met de exploitatie, heeft eindelijk besloten den sluier te verscheuren, omdat zij geen deel had in al de profijten !

Ik wil, voor wat mij betreft, niet antwoorden op dien afschuwelijken laster, die mij niet kan raken ; doch men zal mij toelaten te protesteeren in den naam van een arm meisje, dat zich niet kan verdedigen en dat altijd, tegenover de aanbiddingen welke haar soms gedaan werden, eene bijna wilde fierheid aan den dag legde.

Ziedaar dan die Kosine, begaafd met eene mannelijke ziel (sic) met een sterk gelemperd hart ; na gedurende zeven jaar de verleidenste aanbiddingen weerstaan te hebben, voelt zij hare kloeke deugd wankelen door de aantokking van een verdeelingskontraat !

Gij zult mij toelaten te denken, dat gij geen woord geloofd van al wat gij schrijft en dat gij het slachtoffer van eene mystifikatie geweest zijt. Uwe lezers mogen dus weten dat Louise Lateau nog altijd bloed verliest en dat de wondteekens welke sedert verscheidene jaren bestaan, nog nooit hebben opgehouden zich te vertoonen. De opgetogenheden duren voort, ondanks de kwade tongen die ze zouden willen zien (sic) ophouden. Ofschoon er geene vertooring bestaat, om een uwer geliefkoosde woorden te gebruiken, worden er nog personen toegelaten, om getuigen te zijn van de wonderde feiten welke 's vrijdags voorvallen.

Dit zij gezegd, tot leerling uwer lezers, die zich over het feit van Bois-d'Haine, ik weet niet om wat reden, buitengewoon schijnen te verontrusten. Ik wenschte nogtans dat men, bij de bespreking van een feit zooals dat van Bois-d'Haine, in het belang van allen, de waarheid met wat minder gramschap, en met wat meer gezond oordeel onderzocht.

Ik bid u mijnen brief in een uwer eerstkomende nummers eene plaats te verleenen en mij 't recht van wettige verdediging niet te weigeren, dat de wet toestaat aan hen die beschuldigd worden.

P. NIELS,

pastoor van Bois-d'Haine.

4 september 1875.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 235 koeien, 27 kalveren, 73 schapen, 59 vette varkens en 625 magere varkens.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Septembre** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 51, a Tongres. — Prix avec carte : **25** centimes.

Spécialité de Ciments Portland et Romains. Qualité et prix suivant l'ouvrage. Blaton, 120, rue du Trône, a Bruxelles, ou aux entrepôts, quai des Charbonnages, 52, a Molenbeek, et rue du Pavillon 2 a Schaerbeek.

BUITENLAND.

Nederland.

ZIJ VOORZICHTIG MET APEN !

Een paar dagen geleden stierf in het groot militair hospitaal te Batavia de heer H. aan de gevolgen van een beet van een aap.

Hij had op zekeren dag twee apen een mannetje en een wijfje bij elkander gebracht. Na eenigen tijd wilde hij ze scheiden, hetgeen de woede van het mannetje opwekte.

Deze aap zoo groot als een kind van 3 of 4 jaren greep hem bij de knie en bracht hem daar eene wonde toe ter lengte van een palm en ter breedte van een duim.

Daarop ontstond eene worsteling, waarbij de heer H. nog meer wonden aan het been bekam. De aap werd later door een flanker doodgeschoten.

De heer H. riep geneeskundige hulp in ; maar daar de wonde niet volkomen heelde en hij steeds zwakker werd, liet hij zich in het hospitaal opnemen. Daar bemerkte men dat de verwonding ook inwendig letsel veroorzaakt had, en spoedig bezweek de lijder.

De opbrengst der pruimboomen is in den omtrek van Deventer zoo groot, dat sommige landbouwers wegens den geringen prijs, dien zij er voor krijgen kunnen, het niet de moeite waard achten ze te plukken, en aan de markt te brengen. Zij laten die vruchten van de boomen sshudden, of wachten tot zij afgevallen zijn, waarna zij die in den grond begraven.

In de week van 22-28 augustus II. zijn in de provincie Zuid-Holland, benoorden Lek en Maas, aangetast door longziekte 21 runderen, verdeeld in 9 gemeenten over 14 veebeslagen. In hetzelfde

tijdsverloop kwam geen geval van die ziekte voor in de provincie Utrecht.

Behalve het geval van hondsdolheid te Rijswijk heeft er zich ook een dergelijk voorval te 's-Hage voorgedaan, waar door het dragen van muilkorven aldaar onmiddellijk verplichtend is gesteld.

Te Ansen, in de gemeente Ruimen, provincie Drente, is een 5 jarige melkkoe door hondsdolheid aangetast bevonden, en afgemaakt.

Men vermoedt dat dezelfde hond die te Dwingeloo de koeien, die aan hondsdolheid hebben geleden, gebeten had, ook deze koe zal gebeten hebben ; ten minste weet men, dat hij hier heeft rondgelopen.

EEN PRIESTER BELEEDIGD.

Het schijnt dat de handelwijze van den « goeden zoon » van wijlen den heer David navolgers begint te vinden. Ziehier wat uit het kanton Arlon aan de Voix de Luxembourg geschreven wordt :

Op zondag, 22 augustus, werd de pastoor van de parochie F... bij eenen zieke geroepen.

De geestelijke begaf zich naar den zieke, toen te midden van het dorp, en rond 4 ure namiddag, de burgemeester der gemeente H... met een geweer gewapend en vergezeld van zijnen hond, uit eene herberg op den priester kwam toegelopen, hem bij de keel greep, en de schandelijkste en grofste beleedigingen tegen den geestelijke uitbraakte.

Die burgemeester beweerde, dat de pastoor tegen hem had gepredikt ; doch de koelbloedigheid van den priester bracht den woesten burgemeester gansch van zijn stuk, en deze laatste verwijderde zich beschaamd.

Volgens het schijnt is de heldhaftige burgervader een lid der Association libérale van Luxemburg.

Frankrijk.

DE OVERSTROOMING.

Uit een verslag, opgesteld door M. Dieulafoy, ingenieur, over de verliezen ten gevolge der overstrooming door de stad Toulouse geleden, blijkt dat 209 personen verdronken of onder de puinen der invallende gebouwen verpletterd zijn. Onder dit getal zijn twee soldaten welke gestorven zijn als slachtoffers van hunne zelfopoffering. Men heeft in de Garonne geworpen, in den grond gedolven of aan de leertouwers overgeleverd : 210 peerden, 53 varkens, 15 koeien en 42 honden.

Van de 2212 huizen, staande in de overstromde wijken, zijn er 1141 ingestort en 546 zijn zoo zwaar beschadigd dat zij zullen moeten herbouwd worden. De schade aan onroerende goederen in de stad Toulouse geleden, zoo door de stad als door lijzonders, wordt geschat op 11,270,000 frank. Zekere straten zijn gedeeltelijk door het water vernietigd en sommige zijn geheel in grachten herschapen, te eene diepte hebben van zes meters. Op andere plaatsen zijn de vruchtbare gronden door zandbanken vervangen. In eene der wijken zijn 30 hektaren goede grond overdekt met eene laag zand en keien, waarvan de dikte verschilt van 30 centimeters tot 1,50 meter. Eindelijk de oppervlakte, welke in Toulouse met water overdekt is geweest bedraagt omtrent 5150 hektaren, de grootste breedte welke de Garonne heeft bereikt was van 5120 meters.

EEN OPROER.

In de gemeente Echoche, tellende 1800 inwoners, gelegen in het kanton Belmont, is verleden zondag nacht een bloedig tooneel voorgevallen. Twee gendarmen hebben zich genoodzaakt gevonden, te schieten op eene woedende menigte, welke hen aan het lijf wilde. Er waren zes gewonden, waaronder twee doodlijk.

De oorzaak van die ramp was de weigering van eenen herbergier, met name Darrière, om zijne herberg te sluiten. De gendarmen werden zoodanig in het nauw gebracht, zelfs na hunne wapens gebruikt te hebben, dat zij zich in eene herberg moesten opsluiten. Vanwaar zij langs eene achterdeur wegvluchtten, ten einde geene nieuwe slachtoffers te moeten maken.

De brigadier Lainé was erg gewond aan de bil ; de gendarm Boroni, aan het oog gekwetst, verloor veel bloed. Zes der oproermakers zijn aangehouden, de gekwetsten heeft men in hunne woning gelaten.

Duitschland.

DE KEIZERSKLOK.

Men deelt uit Keulen de volgende bijzonderheden meê over de Keizersklok, gegoten uit het metaal der kanons, op de Franschen veroverd, en van welke wij, volgens de dagbladen, hebben gemeld dat zij geen geluid wilde geven.

Dit is echter niet het eenige verdriet dat zij heeft veroorzaakt aan den gieter, M. Hamm, wiens haar grijs geworden is, sedert hij die dorre en moeilijke taak op zich heeft genomen.

Ziehier inderdaad, wat er gebeurd is : Kort na den oorlog met Frankrijk, liet keizer Wilhelm weten aan de commissie gelast met de voltooiing der hoofdkerk van Keulen, dat hij aan deze kerk 5000 kwintalen fransch brons ten geschenke gaf, ten einde daarvan eene klok te gieten, welke den naam van Keizersklok zou dragen. De commissie verkoos, voor de uitvoering van dit reuzenwerk, een der vermaardste klokkegieters van Duitsch-

land, M. Hamm, wiens werkhuizen gelegen zijn te Frankenthal, langs den Rijnvoer.

De militaire overheid leverde in zijne handen 22 fransche bronzen kanons, waarvan het lichtste 570 en het zwaarste 2570 pond wog. Onder deze stukken waren er die van de achttiende en zelfs van de zeventiende eeuw dagteekenden. Deze lasten waren met inzicht gekozen, ten einde, zegt eene pruisisch schrijver, het brons dat waarschijnlijk gediend had tot de verwoesting van het Palatinaat, te dwingen, onder den vorm eener monumentale klok, den roem van het deutsche keizerrijk te zingen.

Meester Hamm, die nog nooit met eene zoo zware taak was gelast geweest, mocht niet hopen van de eerste maal te zullen gelukken. De 50,000 pond brons werden gesmolten, doch bij gebrek aan lucht, kon de gaz niet regelmatig ontsnappen en de vorm berste op verschillende punten. In plaats van eene schoone klok zag M. Hamm een misvormd monster voor hem staan. Bij eene tweede proef was de klok beter gemaakt, doch zij was nog niet zuiver van vorm en wat nog erger was, zij zong valsch. Eindelijk de derde proef gaf een tamelijk voldoende uitslag. Toen men met een grooten hamer op de klok sloeg, gaf zij den juisten toon en de commissie nam ze in levering aan.

Toen de keizer in de lente van het tegenwoordig jaar, zijne klok te Frankenthal ging bezoeken, beklagde M. Hamm zich over de zorg en moeite welke zij hem gekost had. Wilhelm antwoordde : « Geloof mij, mijn vriend, dat het brons waarvan zij gemaakt is, mij insgelijks veel slapelooze nachten heeft gekost. »

In de eerste dagen van juli werd de klok naar Keulen overgebracht en voorloopig in den zuidertoren gehangen. Een ontzaglijke houten stelling ondersteunt haar op twintig voet boven den grond ; zij hangt aan eene as van gegoten staal, welke uit de machienfabriek van Bayensthal komt en alleen 180 kwintalen weegt. De knepel weegt 16 kwintalen en heeft eene lengte van 2 meters. De geheele hoogte der klok is van 5-70 meters, hare middellijn 5-50 meters en haren omtrek 40-50 meters.

De klok draagt een opschrift in zes Duitsche verzen, welke nagenoeg aldus luiden : « Ik ben de klok van den keizer en ik zing zijnen lof. Ik hang in een heiligen toren en vraag voor het deutsche keizerrijk de vrede en de macht om zich te verdedigen. Dat God hem dit verleene. »

Na de klok van Pekin en de groote klok van Moskou is de keizersklok de grootste der wereld. De klok van Moskou kan echter niet in beweging gebracht worden, terwijl die van Keulen zeer goed heen en weer geslingerd wordt door 30 tot 40 personen. Indien zij maar wilde geluid geven !

Op 15 juli laatstleden werd de klepel ingehangen. 's Anderendags trokken 35 werklieden van Keulen aan de touw en de klok kwam langzaam en statig in beweging, doch zij bleef zoo stom als een visch. De klepel, welke slecht gehangen was, draaide langs alle kanten, doch viel niet eens op de klok. Wat men deed of niet de Keizersklok zwerde sprakeloos over en weer in de tegenwoordigheid der pruisische overheden, die haar vruchteloos bevelen geluid te geven. Sedert hebben sommige dagbladen gemeld, dat men 'erin gelukt is de klok te doen luiden. Wat er van waar is, weten wij niet.

Amerika.

BESTUURBARE BALLON.

Een dagblad van Baltimore meldt, dat een duitseh ingezetene dier stad, de heer Schroeder, een brevet heeft gevraagd voor eenen ballon, door hem uitgevonden, met welken hij beweert in 15 uren van New-York naar Londen te kunnen reizen. Het toestel bestaat in eene schuit, welke den vorm van eene reddingsboot, en 60 meters lengte op 10 meters breedte heeft.

Deze schuit hangt aan een lijwaden ballon, inhoudende 70,000 voet gaz en langs weerskanten voorzien van vengels, welke gebogen worden door een toestel van twaalf paardenkracht. De uitvinder is voornemens de concessie van den postdienst tusschen New-York en Europa te vragen en belooft dat de steden Hamburg, Parijs en Lissabon zullen bediend zijn binnen de zes dagen na het vertrek uit New-York.

SLECHTE BOEKEN.

Tegen de verspreiding van slechte boeken en platen is in de Vereenigde-Staten van Amerika de volgende strenge wet uitgevaardigd : Eenieder, die onzedelijke geschriften of prenten vervaardigt of vervaardigen laat, onder zijne berusting houdt of verkoopt, of anderen er toe aanzet, ze uit te geven of te verkoopen, of annonces plaatst, die op dergelijke artikelen betrekking hebben, zal, als hij boven de 21 jaar oud is, gestraft worden met dwangarbeid van drie maanden tot twee jaren en eene geldboete van 100 tot 500 dollars, of, zoo hij onder de 21 jaren oud is, met drie maanden gevangenisstraf, eene geldboete van hoogstens 500 dollars. De boetegelden strekken in de stad New-York ten voordele van het genootschap tot bescherming der vrouwen, en van de maatschappij van het gevangeniswezen. Een ander artikel der wet bepaalt, dat machinerieën en alles, wat tot de vervaardiging van zedeloos voorwerpen heeft gediend, zullen worden verbeurd verklaard.

Dergelijke wet moest in al de landen van de wereld ingevoerd worden. Dan zouden de delttige lieden beschermd zijn tegen de propagande van het crapuul.